

Лабораторна робота № 1

Тема: Проектування реляційної бази даних

1 Завдання для роботи на *Online*-занятті

Припустимо, що вже існує *UML*-діаграма концептуальних класів, які містять наступні сутності предметної області, пов'язаної з діяльністю торгової компанії:

- співробітник (прізвище, посада, дата зарахування, зарплата, комісійні);
- менеджер, який є співробітником з додатковими функціями управління групою співробітників;
- підрозділ, в якому працюють співробітники (назва);
- місцезнаходження підрозділу (місто).

Також, припустимо, що вже існує реляційна модель БД, яка відповідає *UML*-діаграмі концептуальних класів.

На етапі супроводу у замовника з'явилася додаткова вимога до включення нових сутностей:

- *закупка продукції (найменування, ціна закупки);*
- *продаж продукції (найменування, ціна продажу).*

Завдання 1.1 Перепроєктування *UML*-діаграми концептуальних класів

1.1.1. Визначити імена класів.

1.1.2. Визначити імена атрибутів класів.

1.1.3. Визначити зв'язки між класами. Для зв'язків-асоціацій визначити:

- назви;
- кратність;
- можливість агрегації.

Розширити *UML*-діаграму на аркуші паперу або в будь-якому редакторі, наприклад,

<http://draw.io>

Завдання 1.2 Перепроєктування реляційної моделі БД

1.2.1 На основі нової *UML*-діаграми концептуальних класів розширити реляційну модель БД на аркуші паперу або в будь-якому редакторі, наприклад, в <http://draw.io>

2 Індивідуальні завдання для роботи після завершення *Online*-заняття

Нехай задано предметну область з приблизним описом сутностей у відповідності з вашим варіантом з додатку.

Завдання 2.1 Уточнення опису предметної області

Для кожної сутності необхідно самостійно визначити не менше 2 атрибутів.

Також потрібно врахувати наявність не менше ніж одного атрибуту символьного типу, типу «дата» та числового типу.

Завдання 2.2 Проектування *UML*-діаграми концептуальних класів

2.2.1 Визначити імена класів.

2.2.2 Визначити імена атрибутів класів.

2.2.3 Забезпечити зв'язки між класами. Для існуючих зв'язків-асоціацій визначити:

- назви;
- кратність;
- можливість агрегації.

Спроекувати *UML*-діаграму на аркуші паперу або в будь-якому редакторі, наприклад, <http://draw.io>

2.2.4 Зберегти результат проектування у файлі з ім'ям *Surname_uml.jpg*, де *Surname* – ваше прізвище.

Завдання 2.3 Проектування реляційної моделі БД

2.3.1 На основі *UML*-діаграми концептуальних класів спроекувати реляційну модель на аркуші паперу або в будь-якому редакторі, наприклад, в <http://draw.io>

2.3.2 Зберегти результат проектування у файлі з ім'ям *Surname_rel.jpg*

Завдання 2.4 Робота з *GitHub-project*

Для контролю виконання завдань з лабораторної роботи викладачами створено:

- *Git*-репозиторій, який розміщено на веб-сервісі *GitHub*;
- *GitHub-project*, який зв'язано з *Git*-репозиторієм.

2.4.1 В *Git*-репозиторії завдання з лабораторної роботи розміщено в *Issue* з назвою «*tasks-of-laboratory-work-1*» та посиланням на файл із завданням - https://drive.google.com/file/d/1GcDoUTSWc_8NiglgBtLlRXcxXaxWW0/view

Ця *Issue* можна побачити через *GitHub-project* на *Scrum*-дошці «*Todo*» у вигляді *Scrum*-картки.

Розпочинаючи роботу над завданнями, необхідно:

1) змінити статус *Issue* з «*Todo*» на «*In progress*», автоматично перевівши *Scrum*-картку з цим *Issue* на *Scrum*-дошку «*In progress*»;

2) у своєму *Git*-репозиторію на веб-сервісі *GitHub* або в локальній *Git*-копії репозиторію створити нову гілку *Git*-репозиторію з назвою, співпадаючою з назвою *Issue*, наприклад, «*tasks-of-laboratory-work-1*».

На веб-сервісі *GitHub* гілку можна створити безпосередньо на сторінці *Issue*, використовуючи посилання «*Create a branch*» у правому розділі «*Development*».

Після створення гілки перейти до цієї гілки для створення оновлень файлів *Git*-репозиторію.

2.4.2 В новій гілці *Git*-репозиторію створити каталог з назвою «*1.1-ConceptualClasses*» (кнопка «*Add file*» - «*Create new file*»), при створенні якого одночасно створити файл *README.md* з першим рядком «*UML-diagram of Conceptual Classes*» зі стилем «Заголовок 3-го рівня» мови розмітки *Markdown* (три символи решітка *###*).

Після завершення редагування файлу виконати фіксацію змін:

- кнопка «*Commit new file*» – якщо була перше оновлення файлу;
- кнопка «*Propose changes*» – якщо було повторне оновлення файлу.

2.4.3 Розмістити в каталозі «*1.1-ConceptualClasses*» на *GitHub* файл *Surname_uml.jpg* (кнопка «*Add file*» - «*Upload files*»)

2.4.4 Відобразити файл *Surname_uml.jpg* через його *URL*-посилання на *GitHub* у файлі *README.md* каталогу «*1.1-ConceptualClasses*» з використанням *Markdown*-форматування.

Приклад *Markdown*-форматування:

```
![] (https://github.com/OP-NC-EduCentre/student/blob/Laboratory_Work_1/1.1-ConceptualClasses/UML-ConceptClasses.jpg)
```

2.4.5 Створити ще один каталог з назвою «*1.2-RelationDBSchema*», при створенні якого одночасно створити файл *README.md* з першим рядком «*Relation DataBase Schema*» зі стилем «Заголовок 3-го рівня» мови розмітки *Markdown*.

2.4.6 Розмістити в каталозі «*1.2-RelationDBSchema*» файл *Surname_rel.jpg*

2.4.7 Відобразити файл *Surname_rel.jpg* у файлі *README.md* каталогу «*1.2-RelationDBSchema*» з використанням *Markdown*-форматування.

Після завершення редагування файлу виконати фіксацію змін:

- кнопка «*Commit new file*» – якщо було перше оновлення файлу;
- кнопка «*Propose changes*» – якщо було повторне оновлення файлу.

2.4.8 Для злиття всіх оновлень (*Commit*), які було зроблено у новій *Git*-гілці, до основної гілки *Git*-репозиторію (*main*-гілка) необхідно виконати запит *Pull Request* (кнопка «*Compare & pull request*» розділу *Pull request*), розпочавши процес *Code Review*.

Під час створення *Pull Request* необхідно вказати:

- *Reviewers* (рецензенти) = *Oleksandr Blazhko*, *Maria Glava*, щоб в процесі *Code Review* в якості рецензентів виступив викладач, який є власником репозиторію (*Oleksandr Blazhko*), або викладач, який є модератором репозиторію (*Maria Glava*);
- *Labels* (мітка) = *enhancement* (*New feature or request*);
- *Projects* = посилання на *GitHub-project*.

Процес *Code Review* може мати два варіанти завершення:

- 1) викладачем вказано коментарі щодо рішень, на які необхідно оновити відповідні файли;
- 2) викладач схвалює рішення (*Approve*), після чого дозволяє злити оновлення до основної гілки та закрити *Pull Request*.

Схвалення рішення за *Pull Request* переводить його *Scrum*-картку до *Scrum*-дошки «*In Progress*».

Злиття оновлення до основної гілки переводить *Scrum*-картку *Pull Request* до *Scrum*-дошки «*Done*».

2.4.9 Після завершення процесу *Code Review* викладач закриє *Issue*, завершуючи процес виконання завдань з лабораторної роботи.

Додаток. Варіанти завдань

1. Опис сутностей предметної області «Студентський гуртожиток»:
  - кімнати та їх характеристики;
  - оснащення кімнат (меблеве та технічне).
2. Опис сутностей предметної області «Автостоянка»:
  - власники: ПІБ, адреса, телефон;
  - машини: марка, номер, колір, рік випуску.
3. Опис сутностей предметної області «Фітнес-клуб»:
  - зали та їх оснащення;
  - тренери та інші співробітники.
4. Опис сутностей предметної області «Ресторан»:
  - меню з зазначенням основних інгредієнтів, часу приготування та вартості;
  - столики та їх бронювання постійними клієнтами.
5. Опис сутностей предметної області «Кабельне телебачення»:
  - клієнти компанії;
  - рахунки та їх сплати.
6. Опис сутностей предметної області «Молочний кіоск»:
  - інформація про товар;
  - дані по продажах.
7. Опис сутностей предметної області «Оператор мобільного зв'язку»:
  - тарифи та їх характеристики;
  - контрактні клієнти.
8. Опис сутностей предметної області «Меблевий магазин»:
  - товари та їх характеристики з зазначенням наявності або термінів виготовлення;
  - клієнти та їх замовлення.
9. Опис сутностей предметної області «Ріелторські послуги»:
  - інформація про нерухомість;
  - інформація про власників.
10. Опис сутностей предметної області «Ремонт побутової техніки»:
  - інформація про техніку на ремонті;
  - інформація про власників.
11. Опис сутностей предметної області «Автобусний парк»:
  - інформація про автобуси;
  - інформація про водіїв.

12. Опис сутностей предметної області «Прокат автомобілів»:

- інформація про автомобілі;
- інформація про прокат.

13. Опис сутностей предметної області «Картотека поліклініки»:

- дані про пацієнтів;
- відомості про проведені обстеження.

14. Опис сутностей предметної області «Аптечна мережа»:

- ліки;
- інформація про поставки ліків.

15. Опис сутностей предметної області «Оптовий склад»:

- продовольчі товари,
- продажі товару.

16. Опис сутностей предметної області «Салон краси»:

- перелік послуг;
- запис на процедури.

17. Опис сутностей предметної області «Прокат туристичного спорядження»:

- характеристика наявного спорядження;
- прокат спорядження.

18. Опис сутностей предметної області «Станція технічного обслуговування»:

- марки авто, що обслуговуються;
- каталог запасних частин.

19. Опис сутностей предметної області «Театри міста»:

- театри міста;
- запропоновані вистави.